

26.08.2022

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

**GÜNLÜK BASIN
ÖZETLERİ**

**26 Ağustos 2022
Cuma**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

26 Ağustos 2022 Cuma

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİKLER

- Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (Karar Sayısı: 5991)
- Türk Patent ve Marka Kurumu Disiplin Amirleri Yönetmeliği

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

- Anayasa Mahkemesinin 29/6/2022 Tarihli ve 2019/1112 Başvuru Numaralı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 29/6/2022 Tarihli ve 2019/3039 Başvuru Numaralı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 29/6/2022 Tarihli ve 2019/17968 Başvuru Numaralı Kararı

Hindistan buğday unu ihracatına kısıtlama getiriyor

Hindistan Hükümeti, gıda güvenliğini gerekçe göstererek buğday unu ihracatını kısıtlama kararı aldı.

Hindistan Hükümeti, artan emtia fiyatlarını frenlemek adına buğday unu ihracatına kısıtlama kararı aldı.

Söz konusu karar, Hindistan Başbakanı Narendra Modi'nin başkanlık ettiği ekonomik ilişkiler kabine komitesinin toplantısında alındı.

Bakanlar Kurulu kararında, "Buğday unu ihracatına bir kısıtlama getirilerek artan un fiyatlarının frenlenmesi sağlanacak ve toplumun en savunmasız kesimlerinin gıda güvenliği sağlanacaktır" ifadelerine yer verildi.

Alınan kararın ardından Hindistan Dış Ticaret Genel Müdürlüğünün bu konuda bir açıklama yapacağı kaydedildi.

Küresel buğday ticaretinin yaklaşık yüzde 25-30'unu karşılayan Ukrayna ile Rusya arasındaki savaş nedeniyle küresel buğday tedarik zincirinde yaşanan kesintiler Hindistan buğdayına talebi artırdı.

Hindistan'dan yapılan buğday unu ihracatı, Nisan-Temmuz 2022 döneminde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 200 arttı.

Uluslararası piyasada buğday unu talebinin artması Hindistan'da buğday fiyatlarını da tetikledi.

Hatırlanacağı üzere Hindistan, 14 Mayıs'ta gıda güvenliği gerekçesiyle buğday ihracatını yasaklamıştı.

Gübre krizi büyüyor

Gübre sektörünün önde gelen şirketleri doğal gaz fiyatları nedeniyle üretimi kısımaya başladı.

Yüksek doğal gaz fiyatlarının Avrupa genelinde yol açtığı gübre krizi büyüyor.

Gübre sektörünün önde gelen şirketlerinden Yara International ASA, rekor seviyelere çıkan doğal gaz fiyatları nedeniyle Avrupa'da amonyum üretimini kısıacağını duyurdu.

Yara yaptığı açıklamada, Avrupa'da amonyum üretimini toplam kapasitenin yüzde 35'i seviyesine indireceğini belirtti. Alınan bu karar ile birlikte Yara'nın Avrupa'daki üretim sisteminde üretim kısıntısı amonyum için 3,1 milyon tona ve mamül ürünler için 4 milyon tona ulaştı.

Şirket açıklamasında, operasyonlarını optimize etmek ve tüketici talebini karşılamak için global üretim sistemini mümkün olduğu kadar kullanacağını da vurguladı.

Yara'dan önce Polonya petrol şirketi PKN Orlen'in bağlı ortaklığı Anwil amonyum üretimini durdurmuş ve Polonya'nın en büyük kimya şirketi Grupa Azot amonyum üretimini azaltmıştı.

İngiltere'de CF Industries de dün yaptığı açıklama ile amonyum üretimini durduracağını kamu oyuna duyurdu, ancak üretimin ne zaman duracağı konusunda detay vermedi.

BM Genel Sekreteri Guterres de hafta sonu Türkiye'yi ziyaretinde yaptığı açıklamada, "2022'de gübre olmadan, 2023'te yeterli gıda olmayabilir" demişti. Guterres, tahıl koridoruna benzer bir iş birliğinin Rus gübresi için yapılması gerektiğini söylemişti.

TİGEM, ilk kez sertifikalı kenevir tohumu satacak

Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü (TİGEM) Bitki Üretim Daire Başkanı Bayram Maviş, Vezir-55 kenevir tohumunun üretim hakkını aldıkların belirterek, "Bu yıl ilk kez sertifikalı kenevir tohumu satacağız." dedi.

Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü (TİGEM), kenevirin sanayide kullanımını artırmak amacıyla tescilli yerli "Vezir-55" çeşidi kenevir tohumunun satışını yapacak.

TİGEM Bitki Üretim Daire Başkanı Bayram Maviş, Karadeniz Araştırma Enstitüsünün ıslah ettiği Vezir-55 adı verilen kenevir tohumunun üretim hakkını aldıklarını, bu yıl ilk kez sertifikalı kenevir tohumu satacaklarını söyledi.

İplik, dokuma, kumaş ve kağıt yapımında kullanılan kenevirden sanayide daha fazla yararlanılması için çalışma yaptıklarını belirten Maviş, "Bizim tohumlarımız devlet eliyle üretildiği için prosedürü eksiksiz yapılıyor. Bir de çok uzun yıllardır bu konuyla ilgili olduğu için TİGEM, tohumculukta gerçekten Türkiye'nin bir numarası. Çiftçiler tarafından hem iyi tanınıyor hem de güveniliyor. O yüzden tercih ediliyor." dedi.

Maviş, bitkisel üretimde TİGEM'in 64 ayrı çeşitte tohumluk üretimi olduğunu belirterek, her yıl birçok çeşitle denemeleri olduğunu, en verimli ve kaliteli çeşidi bulmak amacıyla gelişen teknolojiye de yararlandıklarını dile getirdi.

25 ton sertifikalı tohum üretimi planlanıyor

Türkiye'nin ilk sertifikalı kenevir tohumu üretimini başlattıklarını söyleyen Maviş, şöyle devam etti:

"Kenevir tohumu ilk kez bir çeşit olarak tescillendi. Bu sene ilk defa sertifikalı kenevir tohumu satacağız. Vezir- 55 adıyla tescil edilen tohumumuzun üretim hakkını aldık ve çoğalttık. Böylece Türkiye'ye ilk kez sertifikalı kenevirden yeni bir çeşit girdi. Amasya, Antalya, Bartın, Burdur, Çorum, İzmir, Karabük, Kastamonu, Kayseri, Kütahya, Malatya, Ordu, Rize, Samsun, Sinop, Tokat, Uşak, Yozgat ve Zonguldak illerinde kenevir yetiştiriciliğine izin verildi. Amasya'daki Gökhöyük Tarım İşletmesindeki 514 dekar ekilişten, yaklaşık 25 ton sertifikalı tohumluk üretimi planlanıyor. Samsun'un Havza ve Vezirköprü ilçelerindeki bazı şirketler, Vezir-55 mahsulüyle kenevir sanayisi için girişimde bulundu."

Üreticinin ilgisi 2019'da başladı

Endüstriyel kenevirin farklı kullanım alanları ve faydalarının 2019'da ülke gündemine getirilmesiyle üreticilerin bu bitkiye karşı ilgisi arttı.

Gökhöyük (Amasya) Tarım İşletmesi Müdürlüğünde 2019'da "Narlısaray" popülasyon çeşidiyle başlayan kenevir tohumu üretimi 2020'de de aynı çeşitle devam etti.

Geçen sene yeni geliştirilen ve Türkiye'nin ilk tescilli kenevir çeşitlerinden olan "Vezir 55" in tohumluk üretim ve satış hakkı, çeşit sahibi Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü'nden TİGEM tarafından satın alınarak, Gökhöyük Tarım İşletmesi Müdürlüğü'nde 34 dekar alanda ekim yapıldı ve sertifikalı kenevir tohumu üretimine başlandı.

Vezir 55 hakkında

"Vezir 55" Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü tarafından seleksiyon yoluyla ıslah edildi.

Yetiştirme şekli yazlık olan çeşidin fizyolojik olum süresi 160-180 gün, boyu 4-5 metre ve kalın bir ana sap yapısına sahip.

Ortalama tohum verimi kilogram başına 80-100 dekar alan arasında değişen çeşidin 1000 tane ağırlığı 18-20 grama ulaşabiliyor.

İyi drenajlı, derin, havadar, verimli, orta-ağır toprağı tercih eden bitki, Türkiye'de ekim izni verilen tüm illerde yetiştirilebiliyor.

TZOB'dan ayçiçeği alım fiyatı için çağrı

Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) Genel Başkanı Şemsi Bayraktar, ayçiçeği alım fiyatının artan girdi maliyetleri, enflasyon ve üretici kâr marjı dikkate alınarak açıklanması gerektiğini belirtti.

Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) Genel Başkanı Şemsi Bayraktar, ayçiçeği alımı fiyatına ilişkin çağrıda bulundu. Bayraktar, hasadın başlamasıyla birlikler tarafından açıklanan fiyatların üreticilerin beklentilerini karşılamadığını ifade etti.

Bu fiyatların yeniden gözden geçirilerek artırılması gerektiğini, diğer alım yapan Birliklerin de bir an önce fiyat açıklamasının beklendiğini belirten Bayraktar, üreticinin emeğinin karşılığını alması gerektiğini vurguladı. Bayraktar, şu değerlendirmelerde bulundu: "İthalatçı ülkelerdeki kriz ve savaş nedeniyle ithalat tehlikeye girmiş, fiyatlar yükselmiş, bu gelişmeler üzerine üreticiler ayçiçeği ekimi için teşvik edilmiş ve üretilen ürünün tamamının üreticiyi mağdur etmeyecek bir şekilde değerlendirileceği yetkililer tarafından ifade edilmişti. Bu nedenle ayçiçeği üreticisi uygun bulduğu alanlara ayçiçeği ekti. Üretimini artıran üreticilerimiz alın terinin karşılığını alarak ödüllendirilmelidir."

Ayçiçeğinin Türkiye ekonomisi açısından önemine dikkati çeken Bayraktar, sıvı yağ tüketiminin yüzde 76'sının ayçiçeği kaynaklı olduğunu ifade etti.

Ayçiçeği üretiminin ülke ihtiyacını karşılamada yetersiz kalması nedeniyle söz konusu üretim açığının ithalat yoluyla karşılandığını belirten Bayraktar, şu bilgileri verdi: "İthalatımız geçmiş yıllarda çoğunlukla ayçiçeği yağı şeklinde yapılmaktayken son

yıllarda ayçiçeği ithalatı daha fazla yapılıyor. TÜİK bitkisel ürün denge tablosuna göre, 2020-2021 sezonunda Türkiye'nin ayçiçeğinde yeterlilik oranı yüzde 62,5'tir. 2021'de ayçiçeği tohumu yağı ve küspesi dış ticaretinde 942 milyon dolar açık verdik. Ülkemizde ayçiçeği Trakyabirlik, Karadenizbirlik ve Çukobirlik tarafından alınıyor. Bu birliklerin dışında son yıllarda Tarım Kredi Kooperatifleri ve Konya Şeker de alım yapmaya başladı. Birliklerin alımları ayçiçeği ekim alanlarının artmasında da önemli bir etkidir."

"Devlet müdahale alımı kapsamına alınmalı"

Bayraktar, ekiliş alanlarının artmasıyla, ayçiçeği üretiminin geçen yıla göre yükselmesinin beklendiğini, bu konuda TÜİK 1. tahmininin yıllık bazda yüzde 5,6 artış yönünde olduğunu ifade etti.

Öte yandan, 2004-2021 yıllarında ayçiçeği ekim alanının 550 bin hektardan yüzde 63,8 artışla 901 bin hektara yükseldiğini ve bu artışın 2019-2021 döneminde yüzde 19,8 olduğunu belirten Bayraktar, şunları kaydetti: "Ayçiçeği stratejik bir üründür. Ekim alanlarının artırılması gerekir. Fiyat ve alım garantisi, ayçiçeğinde ekim alanlarının artmasındaki önemli etkenlerdir. Ayçiçeği fiyatları üreticinin yeterli gelir elde edeceği seviyede tutulmalıdır. Ayçiçeği TMO vasıtasıyla devlet müdahale alımı kapsamına alınmalıdır. Prim, mazot ve gübre desteklerinin artırılarak devam ettirilmesi, üreticilerimizin ayçiçeği üretiminde kalması için uygulanması gereken en önemli fiyat politika aracıdır. Desteklerin en az girdi enflasyonu oranında artırılması gerekiyor."

Bakan Nebati'den EYT düzenlemesine ilişkin açıklama

Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, emeklilikte yaşa takılanlar (EYT) ve öğretmenlerle ilgili düzenlemeler konusunda ilgili bakanlıklarla koordineli çalışmaların devam ettiğini belirtti.

Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, EYT düzenlemesine ve öğretmenlere ilişkin çalışmaların sürdüğünü bildirdi.

Bakan Nebati, Twitter hesabından yaptığı paylaşımda, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun eleştirilerine yanıt vererek, "Sayın Kılıçdaroğlu, bizim panikle yaptığımız hiçbir işimiz yok, sadece sizin rol kapma girişimlerinizi deşifre ediyoruz. 27 Temmuz'dan bu yana Adalet Bakanlığı'mız ile birlikte dar gelirli vatandaşlarımıza dönük devam eden çalışmalarımız kamuoyunun zaten malumdur. Sizin de çok iyi bildiğiniz üzere EYT ve öğretmenlerimiz konusunda da ilgili bakanlıklarımızla koordineli çalışmalarımız uzun süredir devam ediyor. Anlaşılan bizi yakından takip ediyorsunuz. Bizi izlemeye devam edin." değerlendirmesinde bulundu.

Yabancıdan son 9 ayın en hızlı girişi

Yabancı yatırımcılar geçen hafta 366.2 milyon dolar net alım yaptı. Bu rakam 19 Kasım 2021'den bu yana en yüksek yabancı girişine işaret ediyor.

Yabancı yatırımcılar ağustos ayı boyunca Türkiye hisse senedi piyasasında net alım yapıyor.

Ağustosun ilk haftası 88 milyon dolar, ikinci haftası 270 milyon dolar ve geçen hafta da 366.2 milyon dolarla net alıcı olan yabancı yatırımcıların üç haftalık net alımları ise 724.2 milyon dolara ulaştı. Yabancı yatırımcıların geçen haftaki alımı 19 Kasım 2021 haftasından bu yana hisse senedi piyasasında en yüksek yabancı girişine işaret ediyor.

Merkez Bankası haftalık menkul kıymet verilerine göre yabancı yatırımcıların hisse senedindeki alımı devam ederken devlet iç borçlanma senetlerinde ise iki haftanın ardından yeniden net satıcı oldular. Verilere göre geçen hafta yabancı yatırımcılar 9.5 milyon dolarlık DİBS satışı yaptılar. Önceki iki haftadaki net alımları da ancak 9.3 milyon dolar seviyesindeydi.

Dolardan rekor üstüne rekor: O sınırı da geçti

Dolar/TL haftanın son gününde 18,1801, euro/TL 18,1339 seviyesinden işlem görüyor. 20 Aralık'tan bu yana en yüksek seviyeyi gören dolar 2022 zirvesini yineledi.

Dolardaki yükseliş ve artan yüksek enflasyon vatandaşın belini bükmeye devam ediyor.

Merkez Bankası'nın sürpriz faiz indirimi sonrası 18,15 ile 20 Aralık'tan bu yana en yüksek seviyeyi gören dolar 2022 zirvesini yineledi.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), yüzde 80'e dayanan TÜİK enflasyonuna rağmen uzun bir aradan sonra politika faizini 100 baz puan indirerek yüzde 13'e çekmişti. Banka bu kararının ardından kredilere de düzenleme getirildi.

Dolar/TL ise faiz indiriminin ardından 18 seviyesini geçerek 20 Aralık'tan bu yana en yüksek seviyeye çıkmıştı. Kur haftanın son gününde de 18 üzerindeki seyrini sürdürüyor.

Bugün dolar/TL 18,1801 seviyesini görerek 2022'deki en yüksek seviyesine çıktı. Euro/TL'ye güne 18,1339 seviyesinden başladı. Kur salı ve çarşamba günü de rekor kapanışa imza atmıştı.

Türkiye'nin yüksek iflas risk primiyse (CDS) 22 baz puan düşüşle 718 baz puanda.

Cumhurbaşkanı Erdoğan: 30 kilometrelik alan güvence altına alınacak

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Suriye'nin kuzeyine düzenlenmesi beklenen yeni harekate ilişkin, "Güney sınırlarımızı 30 kilometre derinliğinde bir koridorla güvence altına alana kadar mücadelemiz bitmeyecek. Bir gece ansızın gelebiliriz, hem de her yere gelebiliriz" ifadelerini kullandı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Suriye'nin kuzeyine düzenlenmesi beklenen yeni hareket konusunda önemli açıklamalar yaptı.

Malazgirt Zaferi'nin 951. yıl dönümü dolayısıyla Bitlis Ahlat'ta düzenlenen etkinliğe katılan Erdoğan, şu ifadeleri kullandı: "Terörle mücadelede, sınırlarımız içinde ve ötesinde görev yapan, şehitlik ve gazilik mertebelerine ulaşan kahraman askerlerimizin her birine şükranlarımı sunuyorum.

Halen sınırlarımızda ve ötesinde kahramanca mücadele eden askerlerimize ve tüm güvenlik görevlilerimize başarılar diliyor, Rabbimden hepsini korumasını niyaz ediyorum.

Güney sınırlarımızı bir uçtan diğer uca 30 kilometre derinliğinde bir koridorla güvence altına alana kadar mücadelemizin bitmeyeceğini tüm dünyaya bir kez daha ilan ediyorum. Kendileri diledikleri zaman, diledikleri yere hareket düzenleyip bize 'Sakın ha!' diyerek parmak sallayanların riyakarlıklarının farkındayız, bu samimiyetsiz ifadeleri asla dikkate almıyoruz.

Ülkemizin güvenlik önceliklerine göre, kendi planlamamıza göre bu operasyonları sürdüreceğiz.

Hep söylediğimiz gibi bir gece ansızın gelebiliriz hem de her yere gelebiliriz"

Fed yetkililerinin kararsızlığı devam ediyor

Fed yetkilileri, faiz artırımının 50 baz puan mı, yoksa 75 baz puan mı olduğu konusunda net bir açıklamada bulunmadı.

ABD Merkez Bankası (Fed) yetkilileri 20-21 Eylül'de gerçekleşecek politika toplantısında oylayacakları faiz artırımının 50 baz puan mı, yoksa 75 baz puan mı olduğu konusunda net bir açıklamada bulunmadı, ancak faizleri artıracakları ve enflasyon düşürülene kadar yüksek seviyede bırakacaklarının altını çizdiler.

CNBC'ye konuşan Kansas Fed Başkanı Esther George, yüksek faizlerin işsizliğin artmasına neden olabileceğini ve şimdiden hane ve işletmelerin harcamaları önünde engel oluşturmaya başladığını, ancak merkez bankasının sıkı para politikasından taviz vermeyeceğini ifade etti.

"Hala çok erken"

Eylül'deki toplantıda 50 baz puan mı yoksa 75 baz puan artırımın mı uygun olacağı konusunda bir şey demek için "hâlâ çok erken olduğunu" belirten George, öte yandan da "çizgimiz oldukça net, enflasyonu hedef seviyeye düşürmek" dedi.

Ürün ve hizmete olan talep ile ekonominin bu ürünleri üretme ve ihraç etme kabiliyeti arasında "temel bir dengesizlik" olduğunu ifade eden George, bu temel dengesizliğin faizleri yükselterek giderilebileceğini söyledi.

George, Bloomberg ile gerçekleştirdiği söyleşide istenilen etkiyi görebilmek için hedef politika faizi oranının muhtemelen %4'e yükselmesi ve bir süre de yüksek kalması gerekebileceğini belirtti.

Philadelphia Fed Başkanı Patrick Harker da CNBC'ye yaptığı açıklamalarda benzer bir mesaj verdi, ancak politika faizi beklentisi George'un altında kaldı.

"Önce yükseltip sonra düşürme taraftarı değilim"

Harker "Ben (faizleri) %3.4'ün üzerine yükselttiğimizi ve sonrasında bir süre de orada tuttuğumuzu görmek isterim...Ben faizleri önce yükseltip sonra oldukça indirme taraftarı değilim" dedi.

Harker, gelecek ay beklenen faiz artırımının boyutu konusunda ise bir sonraki enflasyon raporunu görmesi gerektiğini belirtti ve "Bu artırımın 50 baz puan mı 75 baz puan mı olacağını şu anda söyleyemem" dedi.

Harker'ın bu yorumu, tarihine bakıldığında normalde 25 baz puan artırımların gerçekleştiği görülen Fed'de 50 baz puan büyüklüğünde bir artırımın bile "sağlam" bir hamle hâline geldiğine işaret etti.

"Yazı tura atardım"

Wall Street Journal'a konuşan Atlanta Fed Başkanı Raphael Bostic, artırımın boyutu sorulduğunda "Ben bu noktada yazı tura atardım" dedi.

Bostic, enflasyon verilerinin yüksek kalması durumunda "75 baz puan büyüklüğünde bir faiz artırımına daha zemin hazırlanacağını" söyledi.

St. Louis Fed Başkanı James Bullard da politika faizlerinin henüz enflasyonu düşürecek kadar yüksek seviyede olmadığını ifade ederek, faizleri %3.75-%4 seviyesine yükseltebilmek için "en baştan yüksek artırımlara gidilmesi" çağrısını yineledi.

Refah kaybında ilk 3'e girdik

Türkiye'de yaşayanlar son 10 yılda çok ciddi bir refah kaybına uğradı. Dünya Refah Ligi'nde Türkiye'nin gerilemesi iç savaş yaşanan Suriye'yi ve krizdeki Lübnan'ı bile geride bıraktı.

Dünya Refah Ligi'nde 2011'den bugüne en büyük kayba uğrayan ilk 2 ülkeden biri Türkiye. Türkiye, dünyanın en refah içinde yaşanan ülkeleri sıralamasında Botswana, Sri Lanka ve Kırgızistan'ın da gerisine düştü.

TÜRKİYE 93'ÜNCÜ SIRADA

Londra merkezli düşünce kuruluşu Legatum Enstitüsü'nün her yıl yayınladığı Global Refah Endeksi'nde Türkiye 2011 yılında 66'ncı sıradayken 2021 sıralamasında 93'üncülüğe gerilemiş durumda. 12 temel alanda 300 indikatör incelenerek hazırlanan endeks tüm dünyada siyasetçilerin toplumlara sözünü verdiği refahın ne seviyede olduğunu bağımsız şekilde ortaya koymayı hedefliyor. Bu araştırma Türkiye'deki refah kaybını net biçimde ortaya koyuyor.

Son 10 yılda en çok refah kaybeden ülkeler

Ülke	2011 sırası	2021 sırası	Sıra kaybı
Venezuela	110	147	37
Türkiye	66	93	27
Libya	128	154	26
Lübnan	86	109	23
Suriye	136	158	22

DÜŞÜŞ SURIYE'DEN ÇOK

Son 10 yılda 27 sıralık düşüş yaşayan Türkiye'yi listede refah kaybında geride bırakan tek ülke Venezuela. Türkiye'nin son 10 yıllık refah kaybının iç savaş yaşanan Libya, Suriye ve ekonomik krizdeki Lübnan'dan da fazla olması dikkat çekti. Danimarka, İsveç ve Norveç'in en refah yaşanan ilk üç ülke olarak sıralandığı listede Almanya 9'uncu, İngiltere 13'üncü, Japonya 19'uncu, ABD ise 20'nci sırada. Bu ülkelerin sıralamadaki yerleri 10 yıl önce ile hemen hemen aynı. Oysa Türkiye'nin son 10 yılda her yıl biraz daha düşerek listenin düşük refahlı ülkeleri belirten 'sarı' bölgesine gerilediği görülüyor. Türkiye'nin sıralamada en yüksek olduğu parametre 54'üncülükle 'altyapı ve piyasalara erişim'. Ekonominin kalitesinde ise Türkiye 62'nci sırada yer bulabildi. Türkiye'nin eğitimde sıralamadaki yeri 78'incilik iken sağlıkta 58'inci sırada yer aldı.

Reel sektörde yüzler asık!

Alaattin AKTAŞ

26 Ağustos 2022 Cuma

✓ **İmalat sanayinde işlerin iyi gitmediğinin bir işareti daha...**

✓ **Reel kesim güven endeksi ağustosta son iki yılın en düşük düzeyine geriledi.**

✓ **Endeks ekonomik kriz dönemlerinde olduğu gibi yeniden 100'ün altına inebilir.**

Merkez Bankası tarafından gerçekleştirilen iktisadi yönelim istatistiklerinden elde edilen reel kesim güven endeksi bir süredir gidişatın pek de iyi olmadığını gösteriyordu; dün açıklanan ağustos ayına ilişkin veriler bu kötü gidişin iyice belirginleştiğini ortaya koydu.

Hep vurguluyorum, bazı verileri öyle bir ya da iki aylık gidişata bakarak değerlendirmek doğru olmaz diye. Bir eğilim olduğundan söz edebilmek için daha uzun dönemli bir değerlendirme gerekiyor. İşte reel kesim güven endeksinde artık bir eğilimden söz edebiliriz. Bu eğilim, endeksin yönünün aşağı doğru olduğunu gösteriyor.

Reel kesim güven endeksiyle neyin ölçülmeye çalışıldığını Merkez Bankası'nın açıklamasıyla bir cümlede özetleyelim. Şöyle diyor Merkez Bankası:

“İktisadi yönelim istatistikleri ile imalat sanayinde faaliyet gösteren işyerlerinin üst düzey yöneticilerinin, yakın geçmiş ve mevcut durum hakkındaki değerlendirmeleri ile geleceğe yönelik beklentilerinin izlenerek, imalat sanayinin kısa dönemdeki eğilimlerini yansıtacak göstergelerin üretilmesi amaçlanmaktadır.”

Yani imalat sanayi mevcut durumu nasıl okuyor ve gelecekte ne bekliyor; işte bu endeksle bunu görüyoruz. Ve ne yazık ki imalat sanayinde yüzlerin asık olduğunu görüyoruz.

Reel sektör güven endeksinin ağustosta bir ay önceye göre bir miktar gerilemiş olmasının önemi yok. Ama bu gerileme artık bir eğilime dönüşmüş durumda.

Geçen yılın ocak ayından bu yana olan dönemin grafiğini oluşturduk; geçen yıl temmuzda zirveye çıkan endeks, sonrasında düşüşe geçmişti. Aralıkta dip oluşmuş; bu yıllar birlikte bir artış ve ilk beş ay neredeyse yatay bir seyir, sonrasında ise hızlı bir gerileme. Reel kesim güven endeksi üç-dört ay önce 110'a yakinken, ağustosta 102'ye kadar gerilemiş.

Reel kesim güven endeksini oluşturan alt kalemlerde durum

	Ağustos 2022	Temmuz 2022	Ağustos 2021
Reel kesim güven endeksi	102,1	103,7	113,9
Toplam sipariş (mevcut durum)	86,2	85,8	93,6
Mamul mal stoku (mevcut durum)	95,3	93,9	98,2
Üretim hacmi (gelecek üç ay)	116,7	114,7	131,6
Toplam istihdam (gelecek üç ay)	112,5	113,4	115,7
Toplam sipariş (son üç ay)	95,8	104,8	116,0
İhracat sipariş (gelecek üç ay)	111,7	114,9	129,6
Sabit sermaye yatırım harcaması	119,1	123,9	120,5
Genel gidişat	79,7	78,2	105,6

Son iki yılın en düşüğü

Reel kesim güven endeksi ağustosta indiği 102.1'lik düzeyle son iki yılın en düşük düzeyine gerilemiş oldu.

Endeks 2020 yılının temmuz ayında 100.7 düzeyindeydi.

Zaten 2020 yılının ortası, pandemi dolayısıyla tüm göstergelerin fena halde bozulduğu bir dönemdi. Reel kesim güven endeksi de o yıl mart-haziran döneminde dört ay boyunca 100'ün altında seyretmiş, hatta nisanda 66.8'e kadar inmişti.

Gidişatı iktidar da görüyor

Reel kesim güven endeksinde de kendini gösteren ekonomide durgunluk sinyali zaten uzun süredir alınıyor. Ekonomide bir yavaşlama ortaya çıkacağı kaygısı hakim ve Merkez Bankası'nın politika faizi buna çare olacağı umuduyla geçen hafta 1 puan daha bu yüzden aşağı çekildi ya...

Bu arada yeri gelmişken belirtelim; faiz indiriminin devamı sayılabilecek şekilde Merkez Bankası'nın geçen hafta sonu yaptığı düzenlemeyle bankacılık sistemi adeta kilitlendi ve kredi kullanımı neredeyse tümüyle durdu. Bankalar ve BDDK arasında sürdürülen görüşmelerde de düne kadar mesafe alınamadı. Nasıl ama değil mi; öyle bir düzenleme yapılıyor ki uygulanması bir türlü mümkün olamıyor, çünkü yoruma açık o kadar çok yön var ki, bir türlü ortak nokta bulunamıyor.

Siparişlerdeki düşüş dikkat çekici

Reel kesim güven endeksini oluşturan alt kalemler içinde ağustosta en dikkat çekici gelişmenin siparişlerdeki düşüş olduğunu belirtelim. Son üç ayda alınan toplam sipariş miktarını gösteren ve temmuzda 104.8 olan endeks, ağustosta 95.8'e geriledi.

Gelecek üç ayın ihracat siparişini gösteren endeks ile sabit sermaye yatırımı endeksinde de belirgin bir düşüş var.

Türk pasaportunun risk puanı yükseldi

Şeref OĞUZ

26 Ağustos 2022 Cuma

Türkiye'nin kredi risk primi zirvelerde dolaşıyor. 5 Yıllık Kredi Risk Primini Gösteren CDS puanı 817 seviyesinde bulunuyor. Türkiye'nin sadece kredi risk primi yükselmedi. Her alanda risk primi arttı. Öyle ki pasaportun bile risk primi tırmanmış durumda. Bunu vizeler üzerinden izleyebiliyoruz.

Öğrenci vizesinden turistik vizeye kadar seyahat akışlarında sorunlar çıkıyor; AB vizeleri problem oluyor. Sorunlar büyüyerek devam ediyor. Türkiye üzerinden AB'ye iltica etmeye çalışanlarla iş insanları, konferans vermeye giden öğretim görevlileri aynı kefeye konuluyor.

MALLARI SERBEST TÜCCARLARI BAĞLI

Biz AB üyesi olmadan, Gümrük Birliği üyesiyiz. Öteden beri bu durum AB ilişkilerinde vize sorununu gündeme getiriyor. Özellikle Avrupa'daki fuarlarda, "mallar serbest" giriş-çıkış yaparken, "tüccarlar bağlı" durum ortaya çıkıyor. Bu da çok fazla fırsat kaybı doğurduğu gibi maliyetlerimiz artırıyor.

Başka bir sorun; Schengen ve diğer vizelerin yüksek harç maliyetleri... İngiltere, Almanya, Fransa gibi ülkelere seyahat vizesi almak, artan kur yüzünden zaten ateş pahası olmuş durumda. Yetmezmiş gibi kendi ülkemizde vize ofislerinde veya konsolosluklarda kötü muamele de cabası...

İKİ SORU İKİ CEVAP

Ülkenin risk primi ile pasaport riskinin ne ilişkisi var?

Ülkemiz üzerinden Avrupa'ya ciddi bir Suriyeli akını var. Köprü coğrafyamız zaten böylesi bir zemin hazırlıyor, Doğu'dan Batı ülkelerine doğru... Bu da Avrupa'ya seyahatte vatandaşlarımıza yönelik algı bozulmasına yol açıyor.

Vize sorunu nasıl aşılabılır?

Bunun için sadece ekonomik parametreler değil, diplomatik ilişkilerin de gelişmesi gerekiyor. Avrupa'da Türkiye algısı, gerek ekonomik durumumuz gerek mülteci hareketliliği sebebiyle eski gücünde değil. Yapılması gereken, sivil toplum örgütlerimiz, bankalar, ihracatçılarımız gibi kurumlarımızın AB'de lobicilik, tanıtım ve imaj düzeltme çalışmalarıdır.

NOT

KREDİBİLİTEN DÜŞERSE İTİBARSIZLAŞTIRILIRSIN

Uluslararası ölçekte her şey, kredibilite üzerinden yürür. Bir kere kaybetmeye başladığında kaçak, göçek göçmen muamelesi görürsün. Diğer ülkeler sizi her an “düzen bozucu” ve tehdit olarak algılar. Bulunduğun her ortamda geriye itilirsin. Katma değerli ürünlerin bile yok pahasına kenara itilir. İhtiyaca cevap vermenin bile bir önemi kalmaz. Ülkeleri var eden, saygın kılan dürüstlük, disiplin, yüksek ahlaki değerler; ekonomiden şirket işleyişlerine kadar sirayet eder. Ülkede bozulan makroekonomik dengeler, yükselen hayat pahalılığı uluslararasıındaki itibarı da alıp götürüyor.

500 milyar \$ ihracattan, 75 de müteahhitlikten...

Ferit Barış PARLAK

26 Ağustos 2022 Cuma

2008 yılı Mart ayında...

500 milyar dolarlık ihracat hedefinin yakalanması için teknik düşünen gençlere ihtiyaç duyulduğu zamanda...

Bu köşede...

Türkiye'nin tek "kalıpcılık bölümü"nü kapatılacağını yazmışım...

100 "kalıpcılık bölümü" açılması gereken zamanda...

Şöyle demişim:

"Uçaktan otomobile, saatten bilgisayara, bardaktan radyatöre..."

Kısacası iğneden ipliğe, günlük hayatta ihtiyacımız olan her ürünün temelini oluşturuyor kalıp sektörü...

"Teknik kalıpcılar/tasarımcılar olmasaydı, hayatımızı kolaylaştıran ürünler olmazdı" diyebiliriz..."

Eklemişim:

"Bu alanda lisans düzeyinde eğitim veren tek okulumuz Gazi Üniversitesi Kalıpcılık Fakültesi..."

Her yıl 60 mezun veriyor...

Ve mezunlar işsiz kalmıyor..."

Şöyle bitirmiğim:

"İhtiyaç olmayan alanlarda, ihtiyacın katbekat fazlası öğrenci mezun eden sistemimiz, ihtiyacımız olan/olacak bu fakülteyi kapatıyor..."

"Türk gençliği, dünyanın ihtiyacı olan mesleklere ilgisiz kalmalı" düşüncesi, bu girişimlerin tek nedeni olsa gerek!

Başka izahı yok..."

VELHASIL...

Teknik düşünen/geliştiren/üreten beşeri sermayen yoksa finansal/beşeri sermayen eriyor...

Örneğin 75 milyar \$ beklediğimiz yurtdışı müteahhitlikte...

Teknik müşavirliği geliştirmediyse; geliştiren ülkelerin "riskli taşeronluğu"ndan öteye gidilemiyor...

Örneğin ihracatta...

Güneş/hidrolik/termal/rüzgar enerjilerin de dahil, ithalata bağımlı kalınıyor...

Örneğin gençler...

Milyonlarcası yaptığı işten memnuniyetsiz "verimsiz çalışıyor"; milyonlarcası da iş dahi aramıyor, bekliyor...

Abdulkadir Selvi

Milli Eğitim Bakanı'na hepsini sordum

Siyasi gelişmeleri takip ederken bazı alanları ihmal ettiğimin farkındayım. Bunların başında da eğitim konusu geliyor. Oysa ben eğitim kökenli bir gazeteciyim. Bu açığımı kapatmak için Milli Eğitim Bakanı Prof. Dr. Mahmut Özer'in kapısını çaldım.

Okulların açılması öncesinde Milli Eğitim'de tam bir seferberlik hali mevcut. Okullar açıldığında öğrencilerin masasında ders kitapları hazır olacak. Milli Eğitim Yayınevi'nin önünde saatlerce kitap kuyruğuna girmiş bir veli olarak bunun kıymetini çok iyi bilirim. Bazı ilçelerde kitap bulunmaz, bir ders kitabı için vilayete gidilirdi. Bu yıl yardımcı ders kitapları da verilecek. Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer, "Bu yıl 130 milyon yardımcı kaynağı öğrencilerimize ücretsiz olarak ulaştıracamız" dedi. Yardımcı ders kitapları kimi zaman normal ders kitaplarından daha pahalı oluyor. Ekonomik zorlukların yaşandığı bir dönemde Milli Eğitim, yardımcı kaynakları da ücretsiz vererek velilere bir destek sağlamış olacak. Çok da iyi düşünmüşler. Biz yıllarca okullar açılıyor, ders kitapları cep yakacak diye haber yapmış gazetecileriz. Velilerin hevesi kursağında kalıyordu.

ÖĞRETMENLİK SINAVI

"Milli Eğitim Bakanı ile görüştün, öğretmenlik sınavını konuşmadın mı?" sorabilirsiniz. Sormaz olur muyum? Mahmut Özer, "Eğitim camiasının 60 yıllık hayali olan Öğretmenlik Meslek Kanunu'nu çıkardık" diye söze başladı, tek tek anlattı. Sizin için özetledim.

1) Uzman öğretmen ve başöğretmen hiç yokmuş, sanki ilk kez olacakmış gibi bir algı var. Ama yanlış. Bakanlığın verilerine göre zaten mevcutta 75 bin 701 bir uzman öğretmen, 90 başöğretmen var.

2) Yüksek lisans ve doktorası olan öğretmenlerden eğitimi tamamlayanlar otomatik olarak bu görevlere atanacaklar. Onlar sınava girmeyecek. Bu durumda 90 bin öğretmen var.

3) Uzman öğretmenlik için 180 saat, başöğretmenlik için en az 240 saat eğitim programını tamamlamaları gerekiyor. Uzman öğretmenlik için 543 bin 515, başöğretmenlik için 70 bin 931 başvuru yapılmış.

4) Uzman öğretmen olduklarında eğitim öğretim tazminatları yüzde 20'den yüzde 60'a, başöğretmen olduklarında ise yüzde 40'tan yüzde 120'ye çıkacak. Önemli bir gelir kaynağı.

5) Uzman öğretmenlik ve başöğretmenlik için belirlenmiş bir kontenjan, kota ya da sıralama yok. Sınavda 70 puan alan herkes bu unvanları alabilecek.

6) Peki kazanamayan ne yapacak? Tenzili rütbeye uğrayacak değil. Öğretmenliğe devam edecek ve istediği takdirde yeniden girecek. Bu konuda da bir sınırlama yok.

7) Milli Eğitim Bakanı Özer bunları tane tane anlatırken, "Sınava ne gerek vardı. 10 yıllık öğretmen uzman öğretmen, 15 yıllık olanlar başöğretmen olsa olmaz mı? Kariyer mutlaka gerekli mi?" diye sordum.

DÜNYADAKİ ÖRNEKLERİ

Dünyanın gelişmiş ülkelerinden başladı. İsveç'ten başladı, İtalya'dan, Fransa'dan, Almanya'dan Amerika'dan girdi, en son Güney Kore ve Çin'i anlatıyordu ki "Tamam" dedim. Pes ettim. Çünkü kariyer yapmak oralarda mesleğin saygınlığını daha da artırmış. Öğretmen kendini geliştirirken aynı zamanda eğitim sistemine de yenilikler kazandırmışlar. Eğitimcinin eğitimi konusuna geliyoruz. Eğitimci kendini sürekli geliştirecek ki öğrencilere de katkısı artarak devam etsin. Öğretmen bir pınar gibidir. O gürül gürül akacak ki öğrenciler o pından doya doya beslenebilsin.

SINAVLAR YAPILACAK

Milli Eğitim Bakanı, hiçbir meslekte sınavsız kariyere geçiş olmadığını söyledi. Ama beni asıl sevindiren, öğretmenlerin yüksek lisans ve doktora konusunda istekli olduklarını söylemesiydi. Bizim öğretmenlerimize de bu yakışır.

Bize bundan sonra, öğretmenlerimize hayırlı olsun demekten başka bir şey düşmüyor.

MESLEK SAHİBİ GENÇLER

Meslek eğitimi benim hayalim. Mesleksiz ancak eğitimli gençlerimizin işsiz olduğu işletmelerimizin ise meslek sahibi eleman ihtiyacının olduğu bir gerçek. Katsayı uygulaması nedeniyle imam hatipler başta olmak üzere meslek liselerinin vebalı muamele gördüğü devirleri yaşadık. Hukukçu, doktor, mühendis, subay olmak isteğimizde karşımıza hep katsayı engeli çıkarıldı. Meslek liselerinde okuyanlar olarak sanki hayata atılmadan baştan damgalanmıştık. Bir yanda meslek sahibi eleman ihtiyacı diğer tarafta yüzümüze kapanan okullar. Katsayı uygulamasından önce meslek eğitiminde öğrenci sayısı 249 bin 774'müş. Katsayı ile bu sayı 74 bine düşmüş. Bu sayı şimdi 670 bine ulaşmış. Milli Eğitim Bakanı Özer, "Hedef 1 milyon" diyor. Ben o hedefe kısa sürede ulaşılacağından eminim.

ÖĞRENCİLERE EK GELİR

Meslek liseleri sadece gençlere meslek öğretmiyor. Ayrıca sanayinin ortasında ya da işyerlerinin içindeki meslek okulları ile yaş sınırı olmadan insanlar eğitime devam edebiliyor. Hep deriz ya, öğrenmenin yaşı yok diye. 18 yaşında da gidebiliyor 40 yaşında da eğitim alabiliyor. Bunun bir de sosyal boyutu var. Bu öğrenciler her ay asgari ücretin üçte biri kadar para alıyor. Meslek sigortasına sahip oluyor. Kalfa olduğunda ise bu rakam asgari ücretin yarısına yükseliyor. Ailelerine maddi olarak destek sağlıyorlar.

Pandemi sürecinde Ankara'nın Altındağ ilçesindeki bir meslek lisesine gitmiştim. Onlar da döner sermayeden aldıkları para ile aile bütçesine katkı yapmanın mutluluğunu yaşıyorlardı.

Bir gencin o yaşta bu duyguları yaşaması ne kadar önemli.

OKULÖNCESİ EĞİTİM

Okulöncesi eğitim Milli Eğitim Bakanı Özer'in en önemli hedeflerinden biri. Belki de en birinci hedefi. Okulöncesi eğitimin yaygınlaşmasıyla sosyolojinin değişeceğine inanıyor. Okulöncesi eğitim seferberliği çok olumlu sonuçlar vermiş. Kısa sürede 1400 anaokulu, 10 bin 100 anasınıfı açılmış, böylece 500 bin çocuğumuz okulöncesi eğitimle tanışmış. Mahmut Özer, "Hedef 3 bin anaokulu, 40 bin anasınıfı" diyor. İstanbul pilot bölge seçilmişti. Milli Eğitim Bakanı yapıyor, Ekrem İmamoğlu bakıyor. İmamoğlu'nun en önemli seçim vaadi her semte bir anaokulu değil miydi? Büyükşehirlerimiz başta olmak üzere çocuklarımızın anaokullarına ihtiyacı çok büyük. Özellikle de çalışan aileler için gerekli. Herkesin özel okulların anaokuluna çocuğunu gönderecek parası yok. Ama eğitimde bir devrim yapacaksak bu ancak ve ancak anaokullarından başlayarak yapılabilir.

Esfender KORKMAZ

İktidarın ekonomik anlayışında tuz koktu

26 Ağustos 2022 Cuma

Son günlerde hükümet ekonomi alanında;

"Borsaya 13,6 milyar dolar girdi. MB rezervleri 15,4 milyar dolar arttı. Finans ve sermaye piyasasını destekleyeceğiz."

"Türkiye'nin ihtiyacı, faizi yükseltmek değil, yatırımı, üretimi, istihdamı ve ihracatı artırmaktır." şeklinde iki görüş açıkladı...

Ama keşke iş bu kadar kolay olsaydı. Kolay değil çünkü ekonominin içinde insan var. Hükümetin ve hükümet üyelerinin her kararı doğrudan insan refahını etkiliyor.

Eğer içinde bulunduğumuz krizi görmezden gelir ve yanlış teşhis koyarsak bu kriz daha da derinleşir.

1-14 Temmuz 2022 tarihinde borsa endeksi 2.457 idi. 25 Ağustos'ta 3.120 oldu. 40 günde yüzde 27 arttı. Bu bir spekülasyondur. Gelen yabancı fonlar spekülatif fonlardır. Aynı fonlar bir zaman sonra çıkacak ve borsa endeksi tekrar düşecektir. Bunun içindir ki ekonomi kırılgandır. Bu nedenledir ki dünyanın en büyük üç rating kuruluşu, Türkiye'nin kredi notunu "çok spekülatif, yatırım yapılamaz" seviyesine düşürdü.

Dahası sermaye girişi olsa, aynen 2003 yılından 2012 yılına kadar olduğu gibi, yabancı sermaye girişi cari açıktan fazla olursa, döviz arzı artar ve TL değer kazanır. Oysa ki bugün MB, TÜFE bazlı reel kur endeksine göre TL yüzde 46 oranında daha düşük değerdedir.

Öte yandan Türkiye, bir yıl içinde vadesi dolmuş ve kısa vadeli olmak üzere toplam 182,5 milyar dolar dış borcu çevirecek. Yine bir yıl içinde 50 milyar dolar cari açığı finanse etmek zorundadır. Ama zorlanıyor. Zorlandığının göstergesi de; dış borçlarda iflas risk sigorta primini gösteren CDS oranlarının 820 baz puana çıkmasıdır. Bu CD

oranı, uluslararası piyasalarda tahvili satılan 21 ülke içinde Rusya'dan sonra en riskli ülkenin Türkiye olduğunu gösteriyor. Bizden sonra üçüncü sırada gelen Brezilya'nın CDS oranı 230 baz puandır. Sonrasında Yunanistan'ın CDS oranı 120 baz puandır.

Öte yandan bugünkü ekonomik krizin altında yatan nedenler arasında, ekonomide sektörel dengenin bozulması da var. Finans sektörü balon yaptı ve reel sektörü temsil etmekten uzaklaştı. Hükümetin sürekli finans sektörünü destekleyen politikaları reel sektör aleyhine haksız rekabet yarattı. Reel sektör içinde de, kamu ihaleleri belirli firmalara verildiği için ikinci bir haksız rekabet ortaya çıktı.

Hükümet istikrar istiyorsa, algı yaratmak yerine bu sorunları nasıl çözeceğini açıklamalıdır.

2-Son bir yılda dolar kuru yüzde 11,09; Yİ-ÜFE yüzde 144,61; TÜFE yüzde 79,6 oranında arttı. Buna karşılık brüt ücretler yüzde 74,2 oranında arttı.

Enflasyon en ağır ekonomik istikrar sorunudur. Eğer hiperenflasyona gidiş varsa, belirsizlik yüksek demektir. Yarınını göremeyenler fizibilite yapamaz, yatırım kararı almaz. Toplam talebin nereye evrileceğini kestiremeyen üreticiler, üretimi artırmaz. Demek ki yatırımı, üretimi ve istihdamı artırmak için önce faizleri değil, enflasyonu düşürmek gerekir. Enflasyonu düşürmek için de bütün dünyanın yaptığı gibi faizleri artırmak gerekir.

Bugünkü hukuki sorunlar ve mülkiyet endişeleri varken, bedava para da versen kimse yatırım yapmaz. Faizleri düşürmeden önce güven sorununu çözmek gerekir.

Türkiye'de üretim dışa bağımlı yapı kazandı. Üretimde; ara malı ve ham madde olarak kullanılan ithal girdi oranı yüksektir. Kur artışı ve CDS oranının artması, girdi ithalatın finansman maliyetini artırdı. Türkiye ithalat yapamazsa, üretim de yapamaz.

İhracat malı üretiminde ithal girdi oranı daha yüksek, yüzde 70 ile yüzde 80 arasındadır. İhracat artışı kendinden daha büyük ithalat artışı yaratıyor ve bunun içindir ki dış ticaret açığımız artıyor.

Siyasi iktidar 2003'ten başlayarak bugüne kadar hep benzer yanlışlar içinde olduğu için Türkiye, 2022 yılı ilk yarısına kadar geçen 19,5 yılda toplam 658,5 milyar dolar cari açık ve 872,5 milyar dolar da dış ticaret açığı verdi. Yani bu kadar kaynak, bu kadar servet kaybettik.

26 Ağustos 2022, Cuma

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

Türkiye'nin gündemi Gülşen olmamalı

Dünün en önemli haberi Maliye Bakanı **Nureddin Nebati**'den geldi. Buna göre 6 milyona yakın vatandaşın yaklaşık 30 milyar lira tutarındaki icralık borcu tasfiye edilecek. Elektrik, su, doğalgaz, telefon gibi temel ihtiyaçlara ait borçları devlet üstlenecek.

Ayrıca 6 milyona yakın ailenin 2 bin liraya kadar olan borcu icradan düşecek. Bir milyona yakın vatandaşın da varlık yönetim şirketlerine devredilmiş 2 bin 500 lira değerindeki icra takibinde bulunan borcunu devlet üstlenecek. Yani devlet, sıkışmış vatandaşa elini uzatarak milyonlarca icra takip davalarını sona erdirecek. Hükümet her gün sabit gelirli vatandaşı rahatlatacak bir müjde açıklıyor.

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**, dış politikada tüm dünyada övgüyle bahsedilen bir rüzgâr estirirken içeride de vatandaşı dünyayı etkisi altına alan enflasyon canavarına ezdirmemek için bütün gücüyle çalışıyor. Diğer yandan da çok kritik 2023 seçimlerinin hazırlıkları var tabii...

Ancak Türkiye'nin gündeminin bunlarla hiç alakası yok. Şarkıcı **Gülşen**, imam hatipliler hakkında sarf ettiği saçma sapan bir sözden dolayı tutuklandı. Söylediği sözleri şiddetle kınıyoruz. Nisan ayında konser sırasında söylenmiş bir söz. Neden şimdi servis edildi bilinmiyor. Kimi kastettiği de meçhul. Muhtemelen mahkeme kayıtlarına da böyle geçecek.

ALGI OLUŞTURULUYOR

Birkaç gün önce de iptal edilen gençlik festivallerini konuşuyorduk. Organizasyon firmasının inatlaşması sonucunda üst üste konserler iptal edildi. Türkiye'de her yaz yüzlerce festival düzenlenirken 2-3 festivalin yasaklanması nedeniyle **"insanların yaşam tarzına müdahale"** algısı oturtulmaya çalışıldı.

Halbuki dünya, tarihi bir dönemeçten geçiyor, Türkiye de bunun için çok önemli bir rol üstleniyor. Cumhurbaşkanı **Erdoğan**, baş döndürücü bir diplomasi trafiği yönetiyor.

Belki de cumhuriyet tarihinin en kritik seçimlerine hazırlanan Türkiye'nin gündemi iptal edilen festivaller, tutuklanan densiz bir sanatçı olmamalı...

Gülşen'e elbette tepki gösterilmeli. Zaten İmam Hatip Mezunları Derneği de yerinde bir basın açıklaması yayınlamış. İyi de apar topar gözaltı kararı aldırıp evinden kadını mevcutlu şekilde adliyeye getirerek tutuklamak nedir, anlayabilen var mı? Saçmalayan herkesi tutuklayacak mıyız? Bırakın cezasını toplum versin..

TATLİSES'E GEÇMİŞ OLSUN

Bodrum'dan endişe verici bir haber geldi. İçinde **İbrahim Tatlıses**'in bulunduğu minibüs ile bir kamyon çarpışınca **Tatlıses**'in bulunduğu araç şarampole yuvarlandı. Minibüste sıkışan **Tatlıses**, itfaiye ekipleri tarafından kurtarıldı. Hastaneye kaldırılan **İbrahim Tatlıses**'in sağlık durumu iyi. Kendisine geçmiş olsun diyoruz.